

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Захист довкілля та раціональне природокористування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища»

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Захист довкілля та раціональне природокористування», яка реалізується у **Державному біотехнологічному університеті** є надзвичайно важливою для сучасної екологічної освіти, оскільки вона спрямована на формування фахівців, необхідних державі для забезпечення сталого розвитку, зеленої трансформації та вирішення нагальних екологічних проблем. Програма розроблена з урахуванням останніх тенденцій у сфері екологічної інженерії та сталого природокористування, що дозволяє готувати висококваліфікованих фахівців, які зможуть активно працювати в екологічних установах, на виробництвах, у державному секторі та наукових закладах.

Програма передбачає поступову інтеграцію теоретичних знань та практичних навичок, що дозволяє студентам розуміти основні аспекти впливу людини на довкілля, сучасні технології мінімізації цього впливу та забезпечення сталого використання природних ресурсів. Вона пропонує комплексний підхід до вивчення проблем у сфері захисту навколишнього природного середовища, зокрема із застосуванням геоінформаційних технологій через теоретичне та практичне навчання.

Дана програма формує у здобувачів комплекс знань, умінь та навичок оцінювати та прогнозувати екологічну ситуацію, аналізувати стан компонентів навколишнього середовища для певних ландшафтів і геотехнічних систем; контролювати дотримання норм, інструкцій, стандартів, технологічних режимів із захисту та охорони навколишнього середовища за умов раціонального природокористування, екологічної безпеки та сталого розвитку.

Програма відображає сучасні виклики та тенденції у сфері охорони навколишнього середовища, включаючи сталий розвиток, альтернативну енергетику та управління відходами. Студенти отримують знання, які відповідають вимогам ринку праці.

Основним прикладним компонентом програми є виробнича практика, яка дозволяє студентам набувати практичного досвіду та застосовувати теоретичні знання у реальних умовах. Поєднання екологічних, технічних, управлінських та економічних дисциплін забезпечує всебічну підготовку фахівців. Вивчення новітніх технологій, таких як ГІС, альтернативна енергетика, моделювання екосистем, дає студентам перевагу в майбутньому працевлаштуванні. Вибіркові компоненти дозволяють студентам гнучко адаптувати свою освітню траєкторію відповідно до особистих інтересів та планів кар'єрного розвитку.

Незважаючи на значну кількість практики, деякі курси могли б включати більше лабораторних і польових досліджень для покращення практичних навичок студентів.

Особливої уваги потребує інтеграція євроінтеграційних вимог, що стають кроссекторальним містком між екологією, економікою, інфраструктурою, таких, як стандарти ESG, вимоги СВAM, практичні інструменти декарбонізації, апробовані методи адаптації до зміни клімату тощо.

Хоча програма є комплексною, для деяких студентів може виникати потреба у вужчій спеціалізації. Додавання спеціалізованих курсів або напрямків, таких як екологічний менеджмент у міських системах, біоенергетичні технології або управління водними ресурсами, дозволить випускникам програми бути ще більш конкурентоспроможними на ринку праці.

Враховуючи важливість правового регулювання у сфері захисту довкілля, а також необхідність розуміння економічних механізмів сталого природокористування, у перспективі, доцільно було б включити такі курси до навчального плану. Це допоможе студентам отримати базові знання щодо законодавчої бази, яка регулює екологічну діяльність, а також розуміння економічних моделей і механізмів, які впливають на раціональне використання природних ресурсів.

Як і у багатьох навчальних закладах, матеріально-технічне забезпечення лабораторій іноді може не відповідати сучасним вимогам. Це обмежує можливості студентів для роботи з найновішими технологіями та обладнанням, що особливо важливо в галузі екологічного моніторингу та оцінки впливу на довкілля. Інвестування в оновлення лабораторного обладнання та впровадження нових технологій дозволить студентам отримати більш глибокі практичні навички, необхідні для роботи у сфері захисту довкілля.

Хоча програма передбачає практичну підготовку, залучення до викладання представників бізнесу та підприємств, що спеціалізуються на екологічних послугах, могло б покращити розуміння студентами реальних викликів ринку. Залучення до викладання експертів з бізнесу та державного сектора, а також розширення співпраці з підприємствами, може сприяти розвитку практичних навичок у студентів та полегшити їхнє працевлаштування. Можна також посилити міжнародну співпрацю через розширення програм стажувань або академічних обмінів для студентів, що дозволить краще ознайомитися зі світовими практиками захисту довкілля.

Освітньо-професійна програма «Захист довкілля та раціональне природокористування» є сучасною, комплексною та орієнтованою на підготовку фахівців у галузі захисту довкілля. Вона поєднує теоретичні знання, практичні навички та інноваційні підходи, що дозволяє підготувати висококваліфікованих спеціалістів для вирішення актуальних екологічних проблем. Програма має великий потенціал і може бути вдосконалена за рахунок розвитку спеціалізацій, оновлення матеріально-технічної бази та посилення співпраці з бізнесом та міжнародними партнерами.

З повагою,
Президентка Асоціації РАЕВ



Людмила ЦИГАНОК